

Sygn. akt I PK 188/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa A. B.
przeciwko [...] Szkole [...] im. [...] w O.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 kwietnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 stycznia 2016 r., sygn. akt VII Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. – w sprawie z powództwa A. B. przeciwko [...] Szkole [...] im. [...] w O. o odszkodowanie – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy w C. z dnia 24 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV P (...), oddalającego powództwo o odszkodowanie.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W ocenie skarżącego oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 52 § 1 pkt 1 k.p. przez jego niewłaściwą wykładnię i przyjęcie, że udostępnienie mienia pracodawcy osobie trzeciej i jego utrata stanowi ciężkie naruszenie podstawowych

obowiązków pracowniczych niezależnie od stopnia winy pracownika. Wskazano, że oczywistym błędem Sądu drugiej instancji było przyjęcie bez dogłębnego zbadania i wyjaśniania za oczywiste, że utrata komputera przez powoda stanowi ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych. W toku postępowania pracodawca nie wykazał, aby jakiegokolwiek dane znajdujące się na komputerze powoda zostały wykorzystane przez osoby trzecie, nie wykazano, że w ogóle na komputerze powoda były jakiegokolwiek ważne dla Uczelni dane. Sąd Okręgowy błędnie uznał, że w takim stanie faktycznym jest uprawniony do przyjęcia domniemania wynikającego z art. 231 k.p.c. Sam fakt zatrudnienia powoda na stanowisku kanclerza nie rodzi automatycznie domniemania, że na jego komputerze były dane wrażliwe skoro powód faktycznie nie świadczył pracy. Sąd Okręgowy przyjął błędnie, że to na powodzie ciążył ciężar dowodu w zakresie wykazania, że na komputerze nie było danych wrażliwych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o oddalenie skargi oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w szczególności kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W odpowiedzi nie zawarto odrębnego wniosku co do zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego w zakresie trybu tzw. „przedsądu” określonego w art. 398⁹ k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie

kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona

(postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Autorka rozpatrywanej skargi, w próbie wykazania oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej, ogranicza się do przedstawienia argumentacji będącej powtórzeniem uzasadnienia obydwu podstaw skargi kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) w zakresie zarzutów naruszenia art. 52 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz art. 231 k.p.c. Poza tylko powtórzeniem uzasadnienia zarzutów obydwu podstaw skargi kasacyjnej brakuje odpowiedniego wyводу zawierającego argumentację, którą autorka skargi wykazałaby walor oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Uzasadnienie wniosku ignoruje w swojej konstrukcji zasadnicze ustalenia zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji, który stwierdził, że strona pozwana zasadnie uznała, że oddanie przez powoda osobie trzeciej do swobodnego używania powierzonego mu sprzętu komputerowego, który w następstwie tego został utracony, stanowiło ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych w zakresie ochrony informacji dotyczących działalności pracodawcy oraz jego mienia. Powód z powierzonego mu komputera był uprawniony korzystać wyłącznie w zakresie, w jakim było to związane z wykonywaniem jego czynności pracowniczych. Przekazanie przez powoda synowi komputera w celach zupełnie oderwanych od tych, które stanowiły podstawę udostępnienia tego sprzętu przez pracodawcę już samo w sobie stanowiło naruszenie zasad korzystania z niego. Na powodzie ciążył obowiązek zabezpieczenia przed utratą nie tylko komputera, jako stanowiącego własność pracodawcy mienia, ale również danych, które znajdowały się w jego pamięci. Powód oddając służbowy komputer bez wiedzy i zgody pracodawcy przyjmował na siebie pełne ryzyko jego utraty lub zniszczenia w czasie, kiedy nim

nie dysponował. Według Sądu drugiej instancji jako ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych należało również zakwalifikować późniejsze zachowanie powoda po powzięciu wiadomości o tym, że komputer został skradziony. W takiej sytuacji powód powinien był niezwłocznie zawiadomić właściwe organy ścigania o popełnionym na szkodę Uczelni przestępstwie oraz zawiadomić o tym samego pracodawcę. Powód zaniechał tych czynności, a sam fakt utraty komputera ukrywał przez kilka miesięcy przed pracodawcą; do kradzieży komputera doszło w maju 2013 r., a o całym zdarzeniu powód poinformował Rektora Uczelni na początku lipca 2013 r., kiedy to pojawiła się konieczność zwrotu sprzętu w związku z otrzymanym przez powoda wypowiedzeniem stosunku pracy. Konsekwencją utraty komputera było to, że znajdujące się w pamięci komputera dane znalazły się w posiadaniu osób nieuprawnionych i mogą zostać ujawnione na szkodę Uczelni. Z racji zajmowanego stanowiska przez powoda, zakresu jego obowiązków należy przyjąć, że obejmowały one informacje również wrażliwe, dotyczące zarówno innych pracowników Uczelni jak i samego pracodawcy. Dokonujący w lipcu 2013 r. kontroli uczelni funkcjonariusze CBA, przystępując do swoich czynności służbowych zażądali przedstawienia dostępu do komputerów osób z kierownictwa uczelni, do którego należał także i powód. W tej sytuacji, według Sądu drugiej instancji, na powodzie spoczywał obowiązek udowodnienia, że na utraconym komputerze nie było żadnych istotnych danych pracodawcy, względnie, że po objęciu go w posiadania powód nie wykonywał na nim żadnych czynności, gdyż to powód wywodził z tych okoliczności skutki prawne. Powód jednak tego nie udowodnił.

Autorka skargi poza powtórzeniem uzasadnienia podstaw swojej skargi nie uwzględnia w uzasadnieniu wniosku przytoczonego wyżej stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w K. w zakresie oceny spornej w sprawie kwestii – zgodności z prawem rozwiązania z powodem stosunku pracy w trybie dyscyplinarnym na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Twierdzenia uzasadnienia wniosku o naruszeniu art. 231 k.p.c. nie zostały powiązane z argumentacją wykazującą walor oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wraz z rzeczowym określeniem naruszenia powołanego przepisu mającego istotny wpływ na wynik sprawy (por. art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

I.n